

Veszprémi Törvényszék, mint másodfokú bíróság
1.Pk.50.010/2016/2.

A Veszprémi Törvényszék Holczer, Jákó & Boross Ügyvédi Iroda (1025 Budapest, Felhévízi u. 31., ügyintéző dr. Boross Ildikó ügyvéd) által képviselt *kérelmező neve* (felperes címe) *I. r.* és a *kérelmező neve 2* (felperes címe) *II. r. kérelmezőnek a település neve* Helyi Választási Bizottság népszavazásra javasolt kérdés hitelesítésével kapcsolatos ügyében meghozta az alábbi

v é g z é s t:

A bíróság a *település neve* Helyi Választási Bizottság *határozat száma* HVB határozatát, amely népszavazásra javasolt „Akarja-e Ön, hogy *település neve* az Ipari parkban megvalósításra kerüljön a speciális haditechnika intermodális logisztikai és felújító központ néven ismertté vált löporgyár és hadianyag raktár bázis?” kérdést hitelesítette, megváltoztatja, és a kérdés hitelesítésére irányuló kérelmet elutasítja.

A bíróság a *település neve* Helyi Választási Bizottság *határozat száma* HVB határozatát, amely népszavazásra javasolt „Akarja-e Ön, hogy *település neve* az Ipari parkban működő veszélyes üzemekben további kapacitást bővítő fejlesztéseket hajtsanak végre?” kérdést hitelesítette, megváltoztatja, és a kérdés hitelesítésére irányuló kérelmet elutasítja.

A végzés ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s:

Név1 és *Név2* mint a *település neve* Város Képviselő Testületének tagjai helyi népszavazást kezdeményeztek az alábbi két kérdésben:

„1. Akarja-e Ön, hogy *település neve* az Ipari parkban megvalósításra kerüljön a speciális haditechnika intermodális logisztikai és felújító központ néven ismertté vált löporgyár és hadianyag raktár bázis?

2. Akarja-e Ön, hogy *település neve* az Ipari parkban működő veszélyes üzemekben további kapacitást bővítő fejlesztéseket hajtsanak végre?”

A helyi népszavazásra szánt kérdések tárgyában a *település neve* Helyi Választási Bizottság 2016. február 15-én ülést tartott, ahol megjelent *jegyző neve* jegyző a helyi választási iroda vezetője, aki ismertette a helyi választási bizottság előtt azon szakmai álláspontját, mely szerint a népszavazásra feltenni szánt kérdésekkel kapcsolatos intézkedési lehetőségek nem tartoznak a képviselő testület hatáskörébe, továbbá a kérdések nem alkalmasak arra, hogy a képviselő testület a jogszabályban meghatározott követelményeknek megfelelő módon és miként döntsön. A Helyi Választási Bizottság a népszavazás kezdeményezéséről, az európai polgári kezdeményezésről, valamint a népszavazási eljárásról szóló 2013. évi CCXXVIII. törvény 32., 34. és 39.§-ainak rendelkezését szem előtt tartva egyhangú határozattal meghozta az 1/2016. (II.15.) HVB határozatot az 1. számú kérdésben, és a 2/2016. (II.15.) HVB határozatát a 2. számú kérdésben. Az 1/2016. HVB határozat rendelkező része szerint a *település neve* Helyi Választási Bizottság a *Név1* és *Név2* települési képviselők által benyújtott helyi népszavazásra javasolt „Akarja-e Ön, hogy *település neve* az Ipari parkban megvalósításra kerüljön a speciális haditechnika intermodális logisztikai és felújító központ néven ismertté vált löporgyár és hadianyag raktár bázis?” kérdést hitelesíti. A határozat indokolása

szerint a két települési képviselő 2016. január 18-án nyújtotta be a Helyi Választási Bizottsághoz a rendelkező rész szerinti kérdést hitelesítés érdekében. A népszavazásról szóló törvény 34.§ (1) bekezdés a) pontja alapján helyi népszavazást kezdeményezhet a képviselő testület tagjainak legalább 1/4-e. *Település neve* Város Képviselő Testületének létszáma 7 fő, ennek 1/4-ét elérő létszám 2 fő, így a törvény 34.§ (1) bekezdés a) pontjában írt feltétel teljesült. A jogszabály egyéb feltételeivel kapcsolatosan a határozat idézi a törvény 32.§ (1), (2) bekezdését, valamint 39.§ (1) és (2) bekezdését. A kérdést a HVB a fentieknek megfelelően ellenőrizte, és megállapította, hogy a kérdés megfelel a törvény rendelkezéseinek, a kérdéssel szemben támasztott követelményeknek, ezért a rendelkező résznek megfelelően döntött.

A 2/2016. (II.15.) HVB határozat szerint a Balatonfüzfői Helyi Választási Bizottság *Név1* és *Név2* települési képviselők által benyújtott helyi népszavazásra javasolt „Akarja-e Ön, hogy *település neve* az Ipari parkban működő veszélyes üzemekben további kapacitást bővítő fejlesztéseket hajtsanak végre?” kérdést hitelesíti. A 2/2016. HVB határozat indokolása szó szerint megegyezik az 1/2016. HVB határozat indokolásával. A határozatokkal szemben a felülvizsgálati kérelem benyújtására 2016. március 2-a 16 óráig volt lehetőség. A fenti határidőn belül mindkét határozattal szemben felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő *Név3* magánszemély, és a *Kft. neve* is. *Név3* a *Kft. neve* ügyvezetője, a *Kft. neve* egyik tulajdonosa a *Kft2 neve*. Ezen utóbbi Kft. egyik tulajdonosa *Név3*. A felülvizsgálati kérelemben a kérelmet előterjesztő magánszemély és gazdasági társaság a bíróságtól azt kérte, hogy az 1/2016. és 2/2016. HVB határozatokat változtassa meg, és a népszavazásra javasolt kérdés hitelesítés iránti kérelmeket utasítsa el.

A felülvizsgálati kérelmek indokolása szerint a *Kft. neve* tulajdonát képezi számos ingatlan a település neve Ipari park területén, amely ingatlanok közigazgatásilag *település neve* és *település2 neve* területéhez tartoznak. A *Kft2* a speciális haditechnikai intermodális logisztikai és felújító központ kiépítése *település neve*” projekt vonatkozásában mint jogutód támogatási szerződést kötött. A támogatási szerződés szerint a projekt összköltsége 2.378.797.000 Ft, ezen összegből a *Kft2* 40%-nyi támogatásban részesült, a fennmaradó 60% önerős beruházásban valósul meg. A felülvizsgálati kérelmet előterjesztők álláspontja szerint mind az 1., mind a 2. kérdés hitelesítésére a népszavazásról szóló törvény 32.§ (1) és a 39.§ (1) bekezdésébe ütközően került sor. A *település neve* Ipari park ipari övezetnek minősül, de a *település neve* képviselő testület hatáskörébe semmilyen hadi ipari működéshez szükséges engedélyeztetési eljárás nem tartozik. Ennek megfelelően az önkormányzatnak eredményes népszavazás esetén sem lenne döntési lehetősége, mivel arra sem jogosultsággal, sem kötelezettséggel nem rendelkezik. A haditechnikai termékek gyártásának és a haditechnikai szolgáltatások nyújtásának engedélyezéséről szóló 2005. évi CIX. törvény alapján az ilyen tevékenység engedélyezése a Nemzetgazdasági Minisztérium irányítása alá tartozó Magyar Kereskedelmi és Engedélyezési Hivatal, a Nemzetbiztonsági Szolgálatok, a Terrorelhárítási Központ, a Katasztrófavédelmi Hatóság, az Országos Rendőr-főkapitányság és egyéb szakértői szervek hatáskörébe tartozik. A 2005. évi CIX. törvény 2.§-a rögzíti az engedélyeztetési eljárás folyamatát és az abban részt vevő hatóságokat, a 3.§ rögzíti az engedély kiadásának feltételeit. A beruházás igazoltan a *település neve* közigazgatási területét meghaladó beruházás, így *település2*re is kiterjed, ezért *település neve* Képviselő Testületét akkor sem illetné meg döntéshozatali jogkör, amennyiben a kérdés képviselő testület hatáskörébe tartozna. Ezen túlmenően a beruházás már 80-90%-os készütségi fokban van. A *település neve* Ipari parkban jelenleg is 70 üzem tevékenykedik engedéllyel lőpor és lőszer gyártás tevékenységi körrel. A fentieknek megfelelően az 1. és 2. kérdés nem egyértelmű, bár a kérdésben megjelölt projektet érinti, mégsem beazonosítható. A kérelmezők utaltak a 2015. évi 134. KGD döntésre, amely szerint a népszavazási kérdés nem hitelesíthető, ha az nem egyértelmű a választópolgárok és jogalkotó számára. A kérelmezők a felülvizsgálati kérelemhez csatolták a *Kft3*, mint átadó, a *Kft2*, mint átvállaló és a Nemzetgazdasági Minisztérium mint támogató által 2015. május 26. és június 4-én aláírt támogatási szerződésmódosítást, valamint a *Kft1*, és a *Kft2* cégkivonatait, 17 db *település neve* kivett ipartelep megnevezésű ingatlan tulajdoni lapját, amely ingatlanok a *Kft1* tulajdonában

vannak. Ezen túlmenően a 2016. január 20-án *település neve* megtartott lakossági fórumról készült jegyzőkönyvet.

A felülvizsgálati kérelmek alaposak.

A népszavazás kezdeményezéséről szóló 2013. évi CCXXXVIII. törvény (továbbiakban: Nszt.) 1.§ (1) bekezdése szerint az e törvény hatálya alá tartozó eljárásokra a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény (továbbiakban: Ve.) általános részét az e törvényben foglalt eltérésekkel alkalmazni kell. A Ve. törvény 222.§ (1) bekezdése alapján a bíróság a kérelmet előterjesztőket olyan, az ügyben érintett természetes személynek és jogi személynek tekintette, akik az Nszt. 57.§ (1) bekezdése szerinti jogorvoslati határidőn belül felülvizsgálati kérelmet terjeszthetnek elő. Az Nszt. 57.§ (3) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelmet a törvényszék 30 napon belül bírálja el.

A felülvizsgálati kérelmet a kérelmezők határidőn belül nyújtották be, a felülvizsgálati kérelmek megfeleltek a Ve. 223., 224.§ rendelkezéseinek, jogosultak nyújtották be, nem elkésett, és a kérelmezők jogi képviselővel rendelkeznek, ezért a felülvizsgálati kérelem érdemi vizsgálat nélküli elutasításának a Ve.231.§-a alapján nem volt helye. A bíróság a felülvizsgálati kérelmet érdemben bírálta felül.

Az Nszt. 34.§ (1) bekezdés a) pontja alapján helyi népszavazást kezdeményezhet a képviselő testület tagjainak legalább 1/4-e.

A népszavazásra szánt két kérdést *település neve* Város Képviselő Testületének két tagja terjesztette elő hitelesítésre. A képviselő testület létszámára figyelemmel a helyi népszavazás kezdeményezése megfelel a fenti jogszabályi feltételnek. Mivel a képviselő testület tagjai kezdeményezték a népszavazást, a helyi népszavazásra javasolt kérdést hitelesítésre az Nszt. 36.§ (5) bekezdése alapján hitelesítés céljából a Helyi Választási Bizottsághoz kellett benyújtani.

A rendelkezésre álló adatok alapján megállapítható, hogy az Nszt. 37.§-a alapján a kérdések benyújtását követően a kérdések nyilvánosságra hozatala is megtörtént. Az Nszt. 32.§-a akként rendelkezik, hogy a helyi önkormányzat képviselő-testülete helyi népszavazást rendelhet el a képviselő-testület hatáskörébe tartozó ügyben.

Nem lehet helyi népszavazást tartani

- a) a költségvetésről és a zárszámadásról,
- b) a helyi adókról,
- c) a képviselő-testület hatáskörébe tartozó személyi és szervezetalakítási kérdésről,
- d) a képviselő-testület feloszlásának a kimondásáról.

A fenti rendelkezés alapján helyi népszavazás tárgya a helyi képviselő testület hatáskörébe tartozó ügy lehet. Magyarország Alaptörvényének 32. cikke felsorolja, hogy a helyi önkormányzat a helyi közügyek intézése körében milyen jogokat gyakorolhat, illetve milyen kötelezettségek terhelik. Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (Möt.) 10-13.§-ai szabályozzák az önkormányzati feladat és hatásköröket. Az Nszt. 32.§, az Alaptörvény és a Möt. fenti rendelkezéseinek összevetéséből az következik, hogy helyi népszavazás csak helyi közügyben tartható. Helyi közügynek azok az egyéni érdekeken túlmutató, általános jellegű ügyek tekinthetők, amelyek kihatással vannak a helyi közösségre, és amelyek az egyéni érdekekkel szemben is megérdemlik a közhatalom birtokában végzett jogérvényesítést, jogvédelmet. A Möt. lehetőséget biztosít a helyi önkormányzatnak, hogy messzemenően figyelembe vegye a lakossági igényeket és hatáskörébe utalt kötelező feladatain túl önként vállalja a helyi képviselő testület vagy a helyi népszavazás döntésével bármely olyan helyi közügy önálló megoldását, amelyet jogszabály nem utal más szerv hatáskörébe.

A Ve. 225.§-a alapján a bírósági felülvizsgálati kérelemben új tények és bizonyítékok is felhozhatók.

A helyi választási bizottság anyaga a 2016. február 15-én tartott ülés jegyzőkönyvét, illetve a két meghozott határozatot tartalmazza csak; a Ve. fenti rendelkezése alapján a felülvizsgálati kérelemhez csatolt bizonyítékok értékelésének helye volt. A népszavazásra szánt kérdés hitelesítésével kapcsolatosan a bíróság a jogszabályi feltételek megvalósulását vagy annak hiányát vizsgálja, így a felülvizsgálati kérelemben előadottak, illetve a csatolt bizonyítékok közül nem volt jelentősége annak, hogy a projekt megvalósítása hol tart, ki volt a pályázó, mennyi a projekt összköltsége vagy kik kötötték a támogatási szerződést. De a csatolt iratokból, így a támogatási szerződésből, valamint a lakossági fórumon készült jegyzőkönyvből egyértelműen megállapítható, hogy a magáncég által megvalósítás alatt álló projekt olyan haditechnikai termékek gyártását is jelenti, amelynek az engedélyezésére a 2005. évi CIX. törvény vonatkozik és az engedély kiadására ezen utóbbi törvény 2.§ (4) bekezdése alapján a hadipari gyártás és szolgáltatás felügyelet jogosult kormányrendeletben meghatározott szervek véleménye alapján (160/2011. (VIII.18.) Kormányrendelet). A törvényszék álláspontja szerint a népszavazásra feltenni kívánt kérdés túlmutat a helyi népszavazás keretein, mivel nem tartozik a helyi közügyek kategóriájába. A HVB sem az 1/2016., sem pedig a 2/2016. számú határozatában nem adott részletes indokot a tekintetben, hogy melyik helyi közügy kategóriába tartoznak álláspontja szerint a kérdések.

Az Nszt. 39.§ (1) bekezdése szerint a helyi népszavazásra javasolt kérdést úgy kell megfogalmazni, hogy arra egyértelműen lehessen válaszolni, továbbá a helyi népszavazás eredménye alapján a képviselő-testület el tudja dönteni, hogy terheli-e döntéshozatali kötelezettség, és ha igen, milyen döntés meghozatalára köteles.

A Helyi Választási Bizottság határozatai ugyan utalnak arra, hogy a 39.§ (1) és (2) bekezdése szerint elvégezte a kérdések vizsgálatát, de az indokolással a határozatok adósok maradtak. A népszavazásra szánt kérdésnek egyértelműnek kell lenni, mégpedig a megválaszolhatóság szempontjából, ennek viszont feltétele az, hogy a népszavazásra feltenni szándékozott kérdés egyféleképpen legyen érthető. Az egyértelműség szükségképpen magában foglalja azt is, hogy a kérdés feleljen meg a magyar nyelv nyelvtani szabályainak, de pusztán azzal nem azonosítható. Lényege, hogy a választópolgárok jól értsék, lássák át a kérdés lényegét, érdemét, és jelentőségét azért, hogy tudatosan, átgondoltan tudjanak szavazni (Kúria, Knk.IV.37.389/2015.).

A népszavazásra feltett, jelen ügy tárgyát képező kérdés mindegyike a magyar nyelv nyelvtani szabályainak megfelel, érthető kérdés. Az 1/2016. határozat tárgyát képező kérdés esetében a projekt lényege ismeretében egyértelmű válasz adásának a lehetősége is fennáll. A 2. kérdés már nem szorosan a projekthez kapcsolódik, hanem az Ipari parkban megvalósuló vagy megvalósulás alatt álló üzem és a jelenleg is működő üzemek kapacitást bővítő fejlesztéseire vonatkozik. A kapacitás bővítő fejlesztés kifejezés alatt azonban olyan tárgyi és személyi bővítések is értendők, amelyek a csekélytől a jelentős mértékig terjedhetnek és a kapacitás bővítő fejlesztések változatának sokaságát foglalja magában, ezért – bár a kérdés érthető, értelmes, a magyar nyelv szabályainak megfelel, mégsem felel meg annak a feltételnek, hogy arra a választópolgár egyértelmű választ tudjon adni.

Mivel a népszavazásra szánt kérdések nem sorolhatók a helyi közügyek közé, a 2. kérdés nem felel meg az egyértelműség jogszabályai feltételeinek, a felülvizsgálattal támadott HVB határozatok jogszabálysértőnek minősülnek. Az Nszt. 57.§ (3) bekezdése alapján a bíróság a megtámadott határozatot vagy helybenhagyja, vagy megváltoztatja. A fenti indokolás alapján a törvényszék a jogszabályba ütköző határozatokat megváltoztatta és a kérdés hitelesítésére irányuló kérelmeket elutasította. A 229.§ (2) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelemről a törvényszék nemperes eljárásban három hivatásos bíróból álló tanácsban döntött, a Nszt. 57.§ (3) bekezdése alapján a

határozat ellen további jogorvoslatnak helye nincs.

Az illetékekről szóló 1990. évi XLIII. törvény 62.§ (1) bekezdés s) pontja alapján a jelen nemperes eljárás tárgyi illetékfeljegyzési jogos. Az eljárási illetékről a felülvizsgálati kérelem eredményessége folytán rendelkezni nem kell, mivel a határozatot hozó szerv a kérelmezővel szemben nem ellenérdekű fél, ezért pervesztesnek sem tekinthető, ezért perköltség viselésére sem kötelezhető. A Ve. 232.§ (3) bekezdése alapján a bíróság a felülvizsgálat során hozott határozatot a kérelmezővel közli, és a (4) bekezdés alapján pedig a határozatot a személyes adatok kivételével nyilvánosságra hozza.

Veszprém, 2016. március 29.

dr. Sepsi Erika
bíró

dr. Keresztes Klára
bíró

dr. Kovácsfi László
bíró